

★ GOUDA ★
★ 750 ★
★ 1272 - 2022 ★

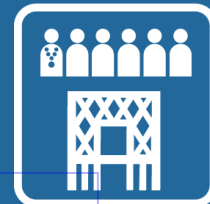
**Geef
Gouda
door!**

Jaarstukken 2022

gemeente
gouda

3.7 Bestuur en organisatie

Lasten * € 1.000
33.395

Baten * € 1.000
5.754

Percentage van totale uitgaven
11%

Waar staat het programma voor?

De gemeente Gouda staat met twee benen in de stad, werkt volop samen met bewoners en biedt initiatieven de ruimte. Daarom wordt actief gewerkt aan het stimuleren van bewonersinitiatieven en (burger-)participatie. Naast de samenwerking met de inwoners van de stad behartigt Gouda haar belangen ook samen met de omliggende regio. Zowel met de gemeenten die direct om Gouda heen liggen als de "collega" steden Alphen aan den Rijn en Woerden is er op vele vlakken sprake van een constructieve samenwerking die al veel resultaat heeft opgeleverd.

Wat heeft Gouda bereikt?

Ruimte voor initiatieven

Burgers, ondernemers en organisaties kunnen contact opnemen met participatiemedewerkers, wanneer zij initiatieven willen ontplooiën of willen reageren op projecten in de openbare ruimte. Gouda Bruist ondersteunde meer dan 75 Lief en Leedstraten. De wijkteams ontvingen € 3.000 voor de communicatie met de wijk.

GoudApot

Stichting GoudApot keerde ruim € 238.000 uit aan initiatiefnemers van bewonersinitiatieven.

Regionale samenwerking

In 2022 is gezamenlijk met de regio gewerkt aan de opvolging van de strategische herpositionering. De kernboodschappen zijn ingezet bij diverse bij lobby-activiteiten en hebben zo bijgedragen aan het onder de aandacht brengen van de belangrijkste opgaven onder andere bij de provinciale staten. Met Alphen aan den Rijn en Woerden wordt gewerkt aan een toekomstbestendige samenwerkingsvorm.

Wat is de belangrijkste indicator?

€ 220

3.7.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Ruimte voor initiatieven

Participatie

Op diverse plekken in de organisatie zijn medewerkers aangesteld voor bewonersparticipatie en -initiatieven. Zo krijgen afdelingen meer oog en aandacht voor inbreng die belanghebbenden in de stad kunnen hebben. Inwoners, ondernemers en organisaties kunnen contact opnemen met de participatiemedewerkers wanneer zij initiatieven willen ontplooiën of willen reageren op projecten in de openbare ruimte. Bijvoorbeeld als er behoefte is aan extra speeltoestellen, meer groen in een buurt of het plaatsen van borden, bankjes of plantenbakken. Of, in voorkomende gevallen, zelfs een andere weginrichting. Zo zijn er het afgelopen jaar meer dan 40 stukken buurtgroen ontstaan via Groen Moet Je Doen. Op deze plekken richten bewoners met elkaar het openbaar groen in en onderhouden dit met elkaar. Verder zijn op 8 locaties tegels gewipt om nieuw groen te realiseren, via Grijs wordt Groen. Deze locaties worden ook vrijwel allemaal door bewoners verzorgd. Verder zijn er meerdere dam-/schaaktafels en een 'Verbindingstafel' geplaatst op initiatief van bewoners. Er werden meerdere bloembollenacties georganiseerd en op de Landelijke Opschoondag zijn er meer dan 150 acties in de stad gehouden door bewoners.

Het vergroeningsplan voor Achter de Waag is uitgegroeid tot een visie waarbij op termijn ook het Zeugwater wordt betrokken. Deze visie is gemaakt met verschillende belanghebbenden in de binnenstad. In Korte Akkeren Oud wordt de riolering vervangen en kijkt de gemeente samen met belanghebbenden uit de buurt naar hoe de straten opnieuw ingericht gaan worden.

Goudse wijkteams en Gouda Bruist

De Goudse wijkteams ontvingen ook dit jaar € 3.000 als werkbudget voor communicatie en kleine uitgaven. In totaal maakten acht wijkteams hier gebruik van. Gouda Bruist ontving een budget van € 40.000 voor haar website, voor bruisbijeenkomsten en voor het organiseren van Lief en Leedstraten. In meer dan 75 straten stimuleert een gangmaker (actieve bewoner) andere bewoners om met een klein budget een bloemetje, kaart of iets lekkers elkaar te ondersteunen bij lief of leed.

GoudAsfalt

In samenwerking tussen het inwonersinitiatief GoudAsfalt, omwonenden en de gemeente zijn nieuwe evenementenvoorschriften voor het GoudAsfalt-terrein opgesteld. Tevens wordt gewerkt aan een bestemmingsplan (verbrede reikwijdte).

Stichting GoudApot

Stichting GoudApot ontvangt € 220.000 subsidie van de gemeente Gouda om inwonersinitiatieven te stimuleren in de stad. Vrijwillige medebewoners verstrekken geld en adviezen aan Goudse initiatiefnemers die de straat, de wijk of de stad een stuk leuker of beter willen maken. Alle aanvragen worden direct online gepubliceerd en de stichting verantwoordt haar uitgaven jaarlijks aan de gemeente. In 2022 is er circa € 238.000 uitgekeerd door de stichting. Dit bedrag is hoger dan de subsidie omdat de middelen die in 2020 niet besteed konden worden en teruggegeven zijn, opnieuw toegekend zijn. Er zijn 149 aanvragen ingediend ter waarde van ruim € 500.000, waarvan 105 gedeeltelijk of volledig zijn toegekend. Er zijn goede samenwerkingsafspraken gemaakt met het fonds Gouda750.

Regio Midden-Holland

In de Regio Midden-Holland (RMH) werken de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas samen om de belangen van de regio te behartigen. Dit gebeurt in de vorm van een netwerksamenwerking en rond vijf inhoudelijke tafels. Na vaststelling van de strategische agenda 'De kracht van Midden-Holland: de regio van verbinding' in 2020, heeft de RMH in 2022 ingezet op strategische herpositionering. Daarvoor zijn de voor de regio gezamenlijke lobbypunten benoemd welke zijn ingezet bij lobby-activiteiten, bijvoorbeeld in de aanloop naar de provinciale staten verkiezingen. Hierbij blijft de kernboodschap:

"Midden-Holland is uniek door de centrale ligging: de regio midden in de Randstad. Midden-Holland is stad en platteland, natuur en cultuurhistorie, Randstad en ruimte, vakmanschap en hightech, handel en industrie. Midden-Holland biedt ruimte aan wonen, ondernemen en genieten. Voor iedereen. En zien we uitdagingen of kansen? Dan zetten we samen onze schouders eronder en maken we het mogelijk. Dat doen we al eeuwenlang en dit blijven we doen."

Deze boodschap staat in het, met de regiogemeenten opgestelde, positioneringsdocument RMH waar waarin de drie kernthema's zijn: groeigebied, bereikbaarheid en economische vitaliteit.

In 2022 is onder andere verder gewerkt aan:

- Het uitvoeren van een pilot voor een regionaal energieloket om bedrijven te ondersteunen in hun verduurzamingsopgave en de wettelijke verplichtingen.
- Het in samenwerking met provincie, BZK, woningcorporaties en andere betrokken partijen opstellen van de regionale realisatieagenda om lange termijnafspraken te maken in het kader van de Nationale Bouw- en Woonagenda.
- Het actualiseren van het regionale woningbouwprogramma volgens de nieuwe provinciale governance.
- Het delen van kennis over ruimtelijke adaptatie en een subsidieverzoek bij het ministerie van I&W ingediend in het kader van de impulsregeling ruimtelijke adaptatie.

- Het voorzien van de Agenda Verstedelijking en Mobiliteit van een investeringsadvies om de ambities in verbinding te brengen met nationaal beleid en fondsen.
- Het integrale investeringsadvies is ambtelijk en bestuurlijk besproken met de overige regionale programma's ter voorbereiding op de vorming van een regiodeal.
- Het voeren van lobby bij rijk en provincie ten behoeve van het projecten uit het Regionaal verkeers- en vervoersplan, zoals Bodegravenboog en Algeracorridor.
- Het starten van een vervolgonderzoek station/transferium Gouweknoop.
- Het starten van diverse projecten ter uitvoering van de MKB-deal.
- Het opstellen van een regionale kwalitatieve bedrijventerreinenstrategie Midden-Holland.
- Het monitoren en actualiseren van het kwantitatieve deel regionale kantorenstrategie Midden-Holland 2019 – 2024.
- Het uitvoeren van het projectplan 'Cultuureducatie Verrijkt je kijk!' voor deelname aan subsidieprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit 2021-2024.

Alphen aan den Rijn, Gouda en Woerden

De gemeenten Alphen aan den Rijn, Gouda en Woerden (AGW) werken al geruime tijd samen in een netwerkconstructie. Aanleiding voor de samenwerking tussen de AGW-steden is de opvatting dat kansen voor economische groei in het Groene Hart onvoldoende worden benut vanwege het ontbreken van een ruimtelijke en economische agenda. De verbindende factor tussen deze gebieden is de dalende bodem. Door rondom dit thema de krachten te bundelen heeft de AGW-samenwerking de regiodeal Bodemdaling binnengehaald. Met de toekenning van deze regiodeal, die in 2022 volop in uitvoering was, is de problematiek van bodemdaling in het Groene Hart definitief op de Rijksagenda gekomen. In 2021 is een strategische heroriëntering gestart omdat een gezamenlijke inhoudelijke agenda voor de toekomst ontbreekt. In 2022 is verder invulling gegeven aan een toekomstbestendige samenwerkingsvorm.

3.7.2 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het BBV verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op www.waarstaatjegemeente.nl. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet recent en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen.

Voor vijf van de voorgeschreven indicatoren moet de gemeente putten uit eigen gegevensbronnen. Alle indicatoren vallen onder het taakveld Bestuur en ondersteuning. Zie onderstaand overzicht.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
	Wettelijke indicatoren op basis van eigen bronnen						
0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2018	n.v.t.	n.n.b.	Hier wordt niet op gestuurd.	
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2019	6,20	n.n.b.	Hier wordt niet op gestuurd.	
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2019	€ 596	n.n.b.	Hier wordt niet op gestuurd.	
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2018	n.v.t.	n.n.b.	20%	
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	2019	7%	n.n.b.	Hier wordt niet op gestuurd.	

3.7.3 Wat heeft het gekost?

3.7.3.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2022 (basis)	Begroting 2022 (na wijzigingen)	Rekening 2022	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	31.951	31.737	33.395	-1.658
Baten	-5.371	-4.795	-5.754	959
Saldo van baten en lasten	26.580	26.942	27.641	-699
Toevoegingen aan reserves (lasten)	557	557	557	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-664	-664	-580	-84
Gerealiseerd resultaat	26.472	26.835	27.618	-783

3.7.3.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, de baten en het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2022 (basis)	Begroting 2022 (na wijzigingen)	Rekening 2022	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.1 Bestuur	Lasten	4.757	5.658	5.353	304
0.1 Bestuur	Baten	-61	-66	-1.059	992
Saldo		4.696	5.591	4.294	1.297
0.2 Burgerzaken	Lasten	2.194	2.399	2.443	-45
0.2 Burgerzaken	Baten	-1.020	-1.032	-1.122	90
Saldo		1.175	1.367	1.321	46
0.4 Overhead	Lasten	24.999	23.681	25.599	-1.918
0.4 Overhead	Baten	-4.290	-3.696	-3.573	-124
Saldo		20.709	19.984	22.026	-2.041
Totaal saldo taakvelden		26.580	26.942	27.641	-699

3.7.3.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)		
0.1 Bestuur		1.296 V
Diverse kleine verschillen.	62	V
Vanwege de jaarlijkse herberekening van de benodigde voorziening voor de pensioenen (oud-) wethouders kan een bedrag vrijvallen.	1.102	V
De sociale lasten voor oud-wethouders en de lasten voor intergemeentelijke samenwerking zijn lager dan begroot.	132	V
0.2 Burgerzaken		45 V
Diverse kleine verschillen.	45	V
0.4 Overhead		2.042 N
Er is meer gebruik gemaakt van adviezen van derden en inhuur dan verwacht. De inhuur betreft vooral vacatures die niet ingevuld konden worden. Omdat inhuur duurder is dan vast personeel leidt dit tot een nadeel.	1.006	N
De geraamde baten van de ICT overeenkomsten hadden voor een deel betrekking op 2023. De daadwerkelijke inkomsten zijn daardoor lager dan de raming. Vorig jaar was dit voor één gemeente gecorrigeerd, nu voor de overige gemeenten. Vanaf 2023 is de raming correct.	699	N
Dit betreft de toevoeging aan voorziening spaaruren verlof die niet begroot was.	590	N
Deze post is in de primitieve begroting 2022 opgenomen en is bij de overgang naar een nieuwe methodiek van salarislasten begroten ten onrechte niet meegenomen. In de begroting 2023 is deze post wel correct opgenomen. Op taakveld 4.3 uit zich dit in een voordeel.	398	N
Deze post is in de primitieve begroting 2022 opgenomen en is bij de overgang naar een nieuwe methodiek van salarislasten begroten ten onrechte niet meegenomen. In de begroting 2023 is deze post wel correct opgenomen. Op taakveld 6.71 uit zich dit in een nadeel. Dit is budgetneutraal.	203	V
Terugdraaien dotatie en vrijval voorziening huis van de stad. Voorgesteld wordt deze bedragen bij resultaatbestemming aan een reserve groot onderhoud vastgoed te doteren.	187	V
Inzet werkgebied Radicalisering: deze overschrijding wordt gecompenseerd door de ontvangen rijksbijdrage op taakveld 1.2.	136	N
Op meerdere onderdelen zijn middelen ontvangen die niet volledig begroot waren	350	V
Saldo van diverse kleine verschillen.	47	V

3.7.3.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Verschil	V/N
Reserve organisatieontwikkeling: deze reserve wordt breed ingezet ter dekking van zowel reeds in gang gezette als toekomstige organisatieontwikkelingen. In 2022 zijn er minder kosten gemaakt die verrekend worden met de reserve.	84	N
Totaal	84	N

3.7.4 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen.

Verbonden partijen	Doel
Regio Midden-Holland	RMH is een samenwerkingsverband dat de belangen van de regio behartigt en bestuurlijke samenwerking in programma's bundelt.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van de lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en elf gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.

Regio Midden-Holland

In de RMH werken de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, Krimpenerwaard, Waddinxveen, Zuidplas en Gouda samen om de belangen van de regio te behartigen. Dit gebeurt in de vorm van een netwerksamenwerking en rond vijf inhoudelijke tafels. Na vaststelling van de strategische agenda 'De kracht van Midden-Holland: de regio van verbinding' in 2020, heeft de RMH in 2022 ingezet op strategische herpositionering. Daarvoor zijn de voor de regio gezamenlijke lobbypunten benoemd. Hierbij zijn naast de bestuurlijke tafels ook raadsleden, statenleden en vertegenwoordigers van de waterschappen betrokken.

"Midden-Holland is uniek door de centrale ligging: de regio midden in de Randstad. Midden-Holland is stad en platteland, natuur en cultuurhistorie, Randstad en ruimte, vakmanschap en high-tech, handel en industrie. Midden-Holland biedt ruimte. Aan wonen, ondernemen en genieten. Voor iedereen. En zien we uitdagingen of kansen? Dan zetten we samen onze schouders eronder en maken we het mogelijk. Dat doen we al eeuwenlang en dit blijven we doen." Dat is de kernboodschap van het met de regiogemeenten opgestelde positioneringsdocument RMH. Dit document wordt ingezet bij lobby-activiteiten, om zo bij te dragen aan de realisatie van de belangrijkste opgaven van de regio. Deze opgaven zijn verdeeld over 3 kernthema's: groei gebied, bereikbaarheid en economische vitaliteit.

In 2022 is onder andere verder gewerkt aan:

- Het uitvoeren van een pilot uit voor een regionaal energieloket om bedrijven te ondersteunen in hun verduurzamingsopgave en de wettelijke verplichtingen.
- Het in samenwerking met provincie, BZK, woningcorporaties en andere betrokken partijen opstellen van de regionale realisatieagenda om lange termijnafspraken te maken in het kader van de Nationale Bouw- en Woonagenda.
- Het actualiseren van het regionale woningbouwprogramma volgens de nieuwe provinciale governance.
- Het delen van kennis over ruimtelijke adaptatie en een subsidieverzoek bij het ministerie van I&W ingediend in het kader van de impulsregeling ruimtelijke adaptatie.
- Het voorzien van de Agenda Verstedelijking en Mobiliteit van een investeringsadvies om de ambities in verbinding te brengen met nationaal beleid en fondsen.
- Het integrale investeringsadvies is ambtelijk en bestuurlijk besproken met de overige regionale programma's ter voorbereiding op de vorming van een regiodeal.
- Het voeren van lobby bij rijk en provincie ten behoeve van het Regionaal verkeer en vervoersplan projecten zoals Bodegravenboog en Algeracorridor.
- Het starten van een vervolgonderzoek station/transferium Gouweknoop.
- Het starten van diverse projecten ter uitvoering van de MKB-deal.
- Het opstellen regionale kwalitatieve bedrijventerreinenstrategie Midden-Holland.
- Het monitoren en actualiseren van het kwantitatieve deel regionale kantorenstrategie Midden-Holland 2019 – 2024.
- Het uitvoeren van het projectplan 'Cultuureducatie Verrijkt je kijk!' voor deelname aan subsidieprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit 2021-2024.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland

De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de publieksleges ter dekking van de kosten voor de door afdeling services diverse geleverde diensten. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende legesverordening opgelegd.

3.7.5 Overhead

3.7.5.1 Inleiding

Het BBV schrijft voor dat in het programmaplan een overzicht van de overhead wordt opgenomen. Doordat de overhead in een apart overzicht verantwoord wordt, ontstaat beter inzicht in de directe kosten die de gemeente maakt voor het leveren van haar producten en het halen van haar doelstellingen. Het idee is dat de begroting transparanter wordt en dat de raad beter kan sturen op de kosten van overhead. Daarnaast kan, door het hanteren van een eenduidige systematiek, een betere vergelijking met andere gemeenten worden gemaakt.

Het BBV geeft de volgende definitie van overhead die de gemeenten moeten hanteren: 'alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces'. Deze kosten worden verantwoord op het taakveld Overhead. De kosten van personeel (en goederen en diensten) in het primaire proces worden rechtstreeks doorberekend aan de betreffende taakvelden.

Vanwege administratief technische redenen heeft de gemeente ervoor gekozen de overhead in de programmabegroting 2019-2022 onderdeel uit te laten maken van programma 7 Bestuur en organisatie.

3.7.5.2 Toelichting op de overhead

Voorbeelden van kosten die tot de overhead worden gerekend zijn de salarislasten van leidinggevenden en van medewerkers van de afdeling financiën. Ook de exploitatielasten van het Huis van de Stad maken deel uit van de overhead.

Om de raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, worden de overheadkosten centraal begroot. Voorheen werden deze kosten verdeeld over de programma's en niet apart inzichtelijk gemaakt.

Voor het specificeren van de overheadkosten hanteert de gemeente Gouda een indeling in elf onderdelen.

Onderdeel	Toelichting
Directie	Kosten van de drie directieleden en de bijbehorende managementondersteuning.
Primaire proces	Loonkosten van het personeel die niet direct aan een taakveld kunnen worden toegerekend, zoals alle leidinggevenden in het primaire proces en ondersteuning in het primaire proces (managementassistentes en administratieve medewerkers).
Bestuursondersteuning en Communicatie	Kosten die worden ingezet ten behoeve van de interne en externe communicatie en de bestuursondersteuning.
Concernstaf	Kosten die gemaakt worden ten behoeve van interne controle en advies.
Informatisering en Automatisering	Kosten die gemaakt worden voor het aanschaffen van hard- en software, licenties, onderhoud, systeem- en netwerkbeheer, helpdesk, applicatiebeheer en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Ook vallen hier de telefoonkosten, de kopieerkosten en de kosten van DIV onder. Hiervoor zijn alle automatiserings- en ICT-kosten doorgelopen en indien van toepassing direct toegerekend aan een taakveld. De overgebleven kosten zijn verantwoord onder overhead.
HRM	Kosten die gemaakt worden voor het personeelsbeheer, zoals de salariskosten van de HRM-medewerkers, de kosten van het personeelssysteem, concernbrede opleidingskosten en trainingen, werving en selectie, arbodienst, OR, detachering en kosten organisatieontwikkeling.
Huisvesting	Kapitaallasten en onderhoud die betrekking hebben op het Huis van de Stad, alsmede waterverbruik, energiekosten, schoonmaakkosten, beveiliging en het onderhoud binnen het Huis van de Stad.
Facilitaire zaken	Kosten die betrekking hebben op het callcentrum, catering/kantine en portokosten.
Financiën	Kosten voor het voeren van de administratie, de planning- en controlfunctie en adviesfunctie op het gebied van financiën, treasury en fiscale zaken.
Inkoop	Kosten die worden gemaakt ten behoeve van inkoop, waaronder ondersteuning aanbestedingen, ontwikkelen contractenbank en contractmanagement en de verzekeringen.
Juridische Zaken	Kosten die betrekking hebben op juridische zaken, zoals juridische advieskosten, proceskosten en schadevergoeding.

In het BBV is voor de grondexploitaties, investeringen en voorzieningen een uitzondering gemaakt voor wat betreft het centraal begroten en verantwoord van overheadkosten. Deze uitzondering is gemaakt omdat het niet toerekenen van de overhead zou leiden tot een nadelig resultaat. De jaarlijkse last zou dan namelijk ineens ten laste van het begrotingsresultaat moeten worden gebracht in plaats van deze toe te rekenen aan het grondbedrijf, de onderhoudsvoorzieningen en de investeringen.

Toerekening overhead aan heffingen en tarieven

Doordat de overhead kosten sinds de BBV-wijziging op een apart overzicht worden verantwoord en niet worden doorbelast aan de producten in het primaire proces, ontstaat een beter inzicht in de directe kosten die de gemeente maakt voor het leveren van haar producten binnen de programma's. Dit betekent niet dat de overhead buiten beschouwing wordt gelaten bij de berekening van de heffingen en tarieven. Deze wordt namelijk extracomptabel (buiten de boekhouding om) berekend ten behoeve van de tariefstelling en om aan te tonen dat de gemeente met deze heffingen geen winst maakt. De toegerekende overhead aan de heffingen en tarieven maken onderdeel uit van de in dit onderdeel gepresenteerde kosten van overhead.

3.7.5.3 Specificatie overhead

Exploitatie - Lasten (bedragen * € 1.000)	Begroting 2022 (basis)	Begroting 2022 (na wijzigingen)	Rekening 2022	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Beheer Openbare Ruimte	-69	123	140	-17
Bestuurs- en Managementondersteuning	1.337	1.590	1.582	8
Centraal Juridische Afdeling	1.438	609	712	-103
Concernstaf	626	964	991	-27
Cultuur, Vastgoed en Ontwikkeling	2.403	2.532	2.503	29
Directie Algemeen	299	299	459	-160
Directie Maatschappelijke Ontwikkeling	679	136	97	39
Directie Ruimtelijke Ordening	0	0	0	0
Facilitaire Zaken	2.404	2.442	2.502	-60
Financiën	626	1.379	1.346	32
Griffie	0	0	0	0
Human Resource Management	2.268	2.683	3.225	-542
Informatievoorziening en Automatisering	7.893	7.357	7.804	-447
Maatschappelijk Beleid	219	313	151	162
Opgroeien en Start Arbeidsmarkt	299	-3.183	141	-3.324
Programmaorganisatie Control en Info Sociaal Domein	0	0	0	0
Projecten Openbare Ruimte	657	3.472	170	3.302
Regionale Dienstverlening Sociaal Domein	0	0	0	0
Rekenkamer	0	0	0	0
Ruimtelijk Beleid en Advies	368	145	183	-38
Services	1.546	1.340	1.405	-65
Stadstoezicht	95	122	126	-4
Veiligheid en Wijken	149	126	229	-103
Werk en Financiën	238	151	163	-12
Zorg en Ondersteuning	289	156	198	-42
Totaal	23.764	22.756	24.129	-1.373

Exploitatie - Baten (bedragen * € 1.000)	Begroting 2022 (basis)	Begroting 2022 (na wijzigingen)	Rekening 2022	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Beheer Openbare Ruimte	0	0	0	0
Bestuurs- en Managementondersteuning	0	0	0	0
Centraal Juridische Afdeling	-27	0	-5	5
Concernstaf	0	0	0	0
Cultuur, Vastgoed en Ontwikkeling	-171	-171	-283	112
Directie Algemeen	0	0	0	0
Directie Maatschappelijke Ontwikkeling	0	0	0	0
Directie Ruimtelijke Ordening	0	0	0	0
Facilitaire Zaken	-534	-534	-612	78
Financiën	0	0	0	0
Griffie	0	0	0	0
Human Resource Management	0	0	-12	12
Informatievoorziening en Automatisering	-2.638	-2.175	-1.681	-494
Maatschappelijk Beleid	-18	-18	-20	2
Opgroeien en Start Arbeidsmarkt	0	0	0	0
Programmaorganisatie Control en Info Sociaal Domein	0	0	0	0
Projecten Openbare Ruimte	0	0	0	0
Regionale Dienstverlening Sociaal Domein	0	0	0	0
Rekenkamer	0	0	0	0
Ruimtelijk Beleid en Advies	0	0	0	0
Services	0	0	0	0
Stadstoezicht	0	0	0	0
Veiligheid en Wijken	-103	0	0	0
Werk en Financiën	0	0	-10	10

Exploitatie - Baten (bedragen * € 1.000)	Begroting 2022 (basis)	Begroting 2022 (na wijzigingen)	Rekening 2022	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Zorg en Ondersteuning		0	0	0
Totaal		-3.491	-2.897	-274

3.7.5.4 Overheadpercentage

Het BBV schrijft voor dat een indicator moeten worden opgenomen in de begroting, welke de totale overheadkosten uitdrukt in een percentage van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2022 (na wijzigingen)	Rekening 2022
Totale overheadkosten (programma totaal)	22.756	24.129
Toerekening externe kostendragers	-2.897	-2.623
Totale overheadkosten (excl toerekening)	19.859	21.505
Totale lasten (exclusief toevoegingen aan reserves)	317.911	316.199
Berekend overheadpercentage	6,2%	6,8%

3.8 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Lasten * € 1.000
-555

Baten * € 1.000
224.409

Percentage van totale uitgaven
0%

Waar staat het programma voor?

In de zeven programma's van deze jaarstukken zijn de specifieke lasten en baten per programma opgenomen. Daarnaast heeft de gemeente ook lasten en baten die niet aan een programma zijn toe te rekenen. Het betreft de inkomsten uit het gemeentefonds en de algemene belastingen maar ook de financiering/treasury, de post voor onvoorziene uitgaven en de vennootschapsbelasting. Deze posten komen aan de orde in dit onderdeel van de jaarstukken Financiering en Algemene dekkingsmiddelen.